

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B**

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2016/1719

z dnia 26 września 2016 r.

ustanawiające wytyczne dotyczące długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 259 z 27.9.2016, s. 42)

zmienione przez:

Dziennik Urzędowy

	nr	strona	data
► <u>M1</u> Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/280 z dnia 22 lutego 2021 r.	L 62	24	23.2.2021

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2016/1719

z dnia 26 września 2016 r.

ustanawiające wytyczne dotyczące długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE*Artykuł 1***Przedmiot i zakres stosowania**

1. W niniejszym rozporządzeniu określono szczegółowy regulamin alokacji międzyobszarowych zdolności przesyłowych na rynkach terminowych, ustanowienia wspólnej metody określania długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych, ustanowienia wspólnej platformy alokacji na szczeblu europejskim służącej oferowaniu długoterminowych praw przesyłowych, a także możliwości zwrotu długoterminowych praw przesyłowych w celu ich ponownej alokacji w kolejnej rundzie długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych lub możliwości przenoszenia długoterminowych praw przesyłowych między uczestnikami rynku.

2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do wszystkich systemów przesyłowych i połączeń międzysystemowych w Unii, z wyjątkiem systemów przesyłowych na wyspach, które nie są połączone z innymi systemami przesyłowymi za pomocą połączeń międzysystemowych.

3. W państwach członkowskich, w których istnieje więcej niż jeden OSP, niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do wszystkich OSP w danym państwie członkowskim. Jeżeli OSP nie pełni funkcji, która pociąga za sobą zobowiązanie wynikające z niniejszego rozporządzenia lub większą ich liczbę, państwa członkowskie mogą postanowić, że odpowiedzialność za wypełnienie tych zobowiązań spoczywa na jednym określonym OSP lub większej ich liczbie.

4. Do wspólnej platformy alokacji mogą zostać dopuszczeni operatorzy rynku i OSP prowadzący działalność w Szwajcarii, pod warunkiem że w prawie krajowym tego państwa wdrożone zostały najważniejsze unijne przepisy dotyczące rynku energii elektrycznej i zawarto międzyrządowe porozumienie w sprawie współpracy w zakresie energii elektrycznej między UE a Szwajcarią.

5. Z zastrzeżeniem spełnienia przez Szwajcarię warunków określonych w ust. 4 o udziale tego państwa we wspólnej platformie alokacji decyduje Komisja na podstawie opinii wydanej przez Agencję. Prawa i obowiązki szwajcarskich OSP, którzy przystępują do wspólnej platformy alokacji, muszą być spójne z prawami i obowiązkami OSP działających na terytorium UE, by umożliwić sprawne funkcjonowanie alokacji długoterminowych praw przesyłowych wdrożonej na szczeblu unijnym, a także aby zapewnić równe szanse wszystkim zainteresowanym stronom.

▼ B

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają definicje zawarte w art. 2 rozporządzenia (WE) nr 714/2009, art. 2 rozporządzenia (UE) 2015/1222, art. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 543/2013 ⁽¹⁾ oraz art. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE ⁽²⁾.

Ponadto zastosowanie mają następujące definicje:

- 1) „długoterminowa alokacja zdolności przesyłowych” oznacza przydzielanie długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych w drodze aukcji odbywającej się przed przedziałem czasowym rynku dnia następnego;
- 2) „długoterminowe prawa przesyłowe” oznaczają fizyczne prawa przesyłowe lub FinPP typu opcja bądź FinPP typu zobowiązanie, uzyskane w ramach długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych;
- 3) „regulamin alokacji” oznacza zasady długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych stosowane na wspólnej platformie alokacji;
- 4) „wspólna platforma alokacji” oznacza platformę europejską ustanowioną przez wszystkich OSP do celów długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych;
- 5) „aukcja” oznacza proces, w ramach którego długoterminowe międzyobszarowe zdolności przesyłowe są oferowane i przydzielane uczestnikom rynku składającym oferty ich nabycia;
- 6) „zasada »wykorzystaj albo sprzedaj«” (ang. *use it or sell it*) oznacza zasadę, zgodnie z którą międzyobszarowe zdolności przesyłowe będące przedmiotem fizycznych praw przesyłowych, które zostały nabyte, ale nie zostały nominowane, są automatycznie udostępniane do alokacji zdolności przesyłowych na rynku dnia następnego, a posiadacz takich fizycznych praw przesyłowych otrzymuje zapłatę od OSP;
- 7) „nominacja” oznacza powiadomienie dotyczące korzystania z długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych przez posiadacza fizycznych praw przesyłowych i jego kontrahenta lub upoważnioną osobę trzecią, skierowane do odpowiednich OSP;
- 8) „zasady nominacji” oznaczają przepisy dotyczące powiadamiania odpowiednich OSP o korzystaniu z długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych przez posiadacza fizycznych praw przesyłowych i jego kontrahenta lub upoważnioną osobę trzecią;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 543/2013 z dnia 14 czerwca 2013 r. w sprawie dostarczania i publikowania danych na rynkach energii elektrycznej, zmieniające załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 (Dz.U. L 163 z 15.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55).

▼ B

- 9) „różnica cen na rynku” (ang. *market spread*) oznacza różnicę między godzinowymi cenami na rynku dnia następnego występującą na danych dwóch obszarach rynkowych w danym podstawowym okresie handlowym i w określonym kierunku;
- 10) „przepisy dotyczące rekompensat” oznaczają przepisy, zgodnie z którymi każdy OSP odpowiedzialny za granicę obszaru rynkowego, na której dokonano alokacji długoterminowych praw przesyłowych, zapewnia rekompensatę posiadaczom praw przesyłowych, których długoterminowe prawa przesyłowe zostały ograniczone.

*Artykuł 3***Cele długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych**

Celem niniejszego rozporządzenia jest:

- a) wspieranie skutecznego długoterminowego międzyobszarowego obrotu energią elektryczną przy zapewnieniu uczestnikom rynku możliwości długoterminowego zabezpieczenia przed ryzykiem w przesyłach międzyobszarowych;
- b) optymalizacja wyznaczania i alokacji długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych;
- c) zapewnienie niedyskryminacyjnego dostępu do długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych;
- d) zapewnienie sprawiedliwego i niedyskryminującego traktowania OSP, Agencji, organów regulacyjnych i uczestników rynku;
- e) uwzględnienie konieczności zapewnienia sprawiedliwej i prawidłowej długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych oraz prawidłowego kształtowania cen;
- f) zapewnienie i zwiększenie przejrzystości i wiarygodności informacji dotyczących długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych;
- g) przyczynienie się do efektywnej, długofalowej eksploatacji i rozwoju systemu przesyłowego energii elektrycznej i sektora energii elektrycznej w UE.

▼ M1*Artykuł 4***Przyjęcie warunków lub metod**

1. OSP opracowują warunki lub metody wymagane na podstawie niniejszego rozporządzenia i w odpowiednich terminach określonych w niniejszym rozporządzeniu przedkładają je Agencji lub właściwym organom regulacyjnym do zatwierdzenia. W wyjątkowych okolicznościach, zwłaszcza w przypadkach gdy termin nie może zostać dotrzymany z powodu okoliczności zewnętrznych w stosunku do sfery odpowiedzialności OSP, terminy ustanowienia warunków lub metod mogą zostać przedłużone przez Agencję w ramach procedur wynikających

▼ **M1**

z ust. 6, a także wspólnie przez wszystkie właściwe organy regulacyjne w ramach procedur wynikających z ust. 7. W przypadku gdy propozycja dotycząca ustanowienia warunków lub metod na podstawie niniejszego rozporządzenia musi zostać opracowana i zatwierdzona przez więcej niż jednego OSP, uczestniczący OSP ściśle współpracują ze sobą. OSP, przy wsparciu ze strony ENTSO energii elektrycznej, regularnie powiadamiają właściwe organy regulacyjne i Agencję o postępach w opracowywaniu wspomnianych warunków lub metod.

2. W przypadku gdy OSP podejmujący decyzję w sprawie propozycji dotyczących ustanowienia warunków lub metod wymienionych w ust. 6 nie są w stanie osiągnąć porozumienia, podejmują decyzję kwalifikowaną większością głosów. W przypadku propozycji zgodnie z art. 6 większość kwalifikowana oznacza następującą większość:

- a) OSP reprezentujących co najmniej 55 % państw członkowskich; oraz
- b) OSP reprezentujących państwa członkowskie, których liczba mieszkańców stanowi co najmniej 65 % ludności Unii.

Przy podejmowaniu decyzji w sprawie propozycji dotyczących ustanowienia warunków lub metod wymienionych w ust. 6 mniejszość blokująca musi obejmować OSP reprezentujących co najmniej cztery państwa członkowskie; w przypadku niespełnienia powyższego warunku uznaje się, że większość kwalifikowana została osiągnięta.

W przypadku decyzji podejmowanych przez OSP w sprawie propozycji dotyczących ustanowienia warunków lub metod wymienionych w ust. 6 każdemu państwu członkowskiemu przysługuje jeden głos. W przypadku występowania na terytorium danego państwa członkowskiego więcej niż jednego OSP państwo członkowskie rozdziela uprawnienia do głosowania wśród OSP.

3. Jeżeli OSP podejmujący decyzję w sprawie propozycji dotyczących ustanowienia warunków lub metod wymienionych w ust. 7 nie są w stanie osiągnąć porozumienia oraz jeżeli dane regiony obejmują więcej niż pięć państw członkowskich, podejmują oni decyzję kwalifikowaną większością głosów. W przypadku propozycji zgodnie z art. 7 większość kwalifikowana oznacza następującą większość:

- a) OSP reprezentujących co najmniej 72 % zainteresowanych państw członkowskich; oraz
- b) OSP reprezentujących państwa członkowskie, na których terytorium zamieszkuje co najmniej 65 % ludności regionu, którego to dotyczy.

Przy podejmowaniu decyzji w sprawie propozycji dotyczących ustanowienia warunków lub metod wymienionych w ust. 7 mniejszość blokująca musi obejmować co najmniej minimalną liczbę OSP reprezentujących ponad 35 % ludności uczestniczących państw członkowskich, a także OSP reprezentujących co najmniej jedno dodatkowe zainteresowane państwo członkowskie; w przypadku niespełnienia powyższego warunku uznaje się, że większość kwalifikowana została osiągnięta.

Decyzje w sprawie propozycji dotyczących ustanowienia warunków lub metod wymienionych w ust. 7 w odniesieniu do regionów obejmujących nie więcej niż pięć państw członkowskich podejmowane są przez OSP w drodze konsensusu.

W przypadku decyzji podejmowanych przez OSP w sprawie propozycji dotyczących ustanowienia warunków lub metod wymienionych w ust. 7 każdemu państwu członkowskiemu przysługuje jeden głos. W przypadku występowania na terytorium danego państwa członkowskiego więcej niż jednego OSP państwo członkowskie rozdziela uprawnienia do głosowania wśród OSP.

▼ M1

4. Jeżeli w terminach określonych w niniejszym rozporządzeniu OSP nie przedłożą początkowej lub zmienionej propozycji dotyczącej ustanowienia warunków lub metod właściwym organom regulacyjnym lub Agencji zgodnie z ust. 6 i 7 lub ust. 11, przedkładają oni właściwym organom regulacyjnym i Agencji stosowne projekty propozycji dotyczących ustanowienia warunków lub metod i wyjaśniają, dlaczego nie osiągnięto porozumienia. Agencja lub działające wspólnie wszystkie właściwe organy regulacyjne podejmują stosowne kroki, również w przypadku gdy nie przedłożono żadnych projektów, w celu umożliwienia przyjęcia wymaganych warunków lub metod zgodnie z, odpowiednio, ust. 6 lub ust. 7, na przykład zwracając się o wprowadzenie zmian lub dokonując weryfikacji i uzupełniając projekty zgodnie z niniejszym ustępem, oraz dokonują ich zatwierdzenia.

5. Każdy organ regulacyjny lub, w stosownych przypadkach, Agencja, są odpowiedzialne za zatwierdzanie warunków lub metod, o których mowa w ust. 6 i 7. Przed zatwierdzeniem warunków lub metod Agencja lub właściwe organy regulacyjne dokonują w razie potrzeby, po konsultacji z odpowiednimi OSP, weryfikacji propozycji, aby zagwarantować, że są one zgodne z celem niniejszego rozporządzenia i przyczyniają się do integracji rynkowej, niedyskryminacji, efektywnej konkurencji i prawidłowego funkcjonowania rynku.

6. Propozycje dotyczące poniższych warunków lub metod oraz wszelkie ich zmiany podlegają zatwierdzeniu przez Agencję:

- a) metoda przekazywania danych dotyczących wytwarzania i obciążenia zgodnie z art. 17;
- b) metoda tworzenia wspólnego modelu sieci zgodnie z art. 18;
- c) wymagania dotyczące wspólnej platformy alokacji zgodnie z art. 49;
- d) ujednolicony regulamin alokacji zgodnie z art. 51;
- e) metoda podziału dochodu z ograniczeń zgodnie z art. 57;
- f) metoda podziału kosztów ustanowienia, rozwoju i obsługi wspólnej platformy alokacji zgodnie z art. 59;
- g) metoda podziału kosztów poniesionych w celu zapewnienia gwarantowania praw przesyłowych w odniesieniu do długoterminowych praw przesyłowych i zapłaty za nie, zgodnie z art. 61.

7. Propozycje dotyczące poniższych warunków lub metod oraz wszelkie ich zmiany podlegają zatwierdzeniu przez wszystkie organy regulacyjne regionu, którego to dotyczy:

- a) metoda wyznaczania zdolności przesyłowych zgodnie z art. 10;
- b) metoda rozdzielania międzyobszarowych zdolności przesyłowych zgodnie z art. 16;
- c) regionalny model długoterminowych praw przesyłowych zgodnie z art. 31;

▼ M1

- d) ustanowienie procedur rezerwowych zgodnie z art. 42;
- e) wymagania regionalne w ramach ujednoliconego regulaminu alokacji zgodnie z art. 52, w tym regionalne przepisy dotyczące rekompensat zgodnie z art. 55.

8. Propozycja dotycząca ustanowienia warunków lub metod musi obejmować proponowane ramy czasowe ich wdrożenia oraz opis ich przewidywanego wpływu na realizację celów określonych w niniejszym rozporządzeniu. Propozycje dotyczące ustanowienia warunków lub metod podlegające zatwierdzeniu przez kilka organów regulacyjnych lub wszystkie takie organy zgodnie z ust. 7 przedkłada się Agencji w terminie jednego tygodnia od ich przedłożenia organom regulacyjnym. Na wniosek właściwych organów regulacyjnych Agencja wydaje w terminie trzech miesięcy opinię na temat propozycji dotyczących ustanowienia warunków lub metod.

9. W przypadku gdy zatwierdzenie warunków lub metod zgodnie z ust. 7 lub wprowadzenie zmiany zgodnie z ust. 11 wymaga decyzji więcej niż jednego organu regulacyjnego, właściwe organy regulacyjne konsultują się między sobą, ściśle ze sobą współpracują i koordynują swoje stanowiska w celu osiągnięcia porozumienia. W stosownych przypadkach właściwe organy regulacyjne uwzględniają opinię Agencji. Organy regulacyjne lub, w zakresie swoich kompetencji, Agencja podejmują decyzje w sprawie warunków lub metod przedłożonych zgodnie z ust. 6 i 7 w terminie sześciu miesięcy od dnia otrzymania warunków lub metod przez Agencję lub, w stosownych przypadkach, przez ostatni zainteresowany organ regulacyjny. Bieg terminu rozpoczyna się w dniu następującym po dniu, w którym propozycja została przedłożona Agencji zgodnie z ust. 6 lub ostatniemu zainteresowanemu organowi regulacyjnemu zgodnie z ust. 7.

10. W przypadku gdy organy regulacyjne nie były w stanie osiągnąć porozumienia w terminie, o którym mowa w ust. 9, lub na ich wspólny wniosek lub na wniosek Agencji zgodnie z art. 5 ust. 3 akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2019/942, Agencja przyjmuje decyzję dotyczącą przedłożonych propozycji dotyczących ustanowienia warunków lub metod w terminie sześciu miesięcy, zgodnie z art. 5 ust. 3 i art. 6 ust. 10 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2019/942.

11. W przypadku gdy Agencja lub działające wspólnie wszystkie organy regulacyjne zażądają wprowadzenia zmiany przed zatwierdzeniem warunków lub metod przedłożonych zgodnie z ust. 6 i 7, właściwi OSP przedkładają do zatwierdzenia propozycję dotyczącą zmienionych warunków lub metod w terminie dwóch miesięcy od daty przedstawienia żądania wprowadzenia zmiany przez Agencję lub organy regulacyjne. Agencja lub właściwe organy regulacyjne podejmują decyzję w sprawie zmienionych warunków lub metod w terminie dwóch miesięcy od daty ich przedłożenia. W przypadku gdy właściwe organy regulacyjne nie były w stanie osiągnąć porozumienia w sprawie warunków lub metod zgodnie z ust. 7 w terminie dwóch miesięcy lub na ich wspólny wniosek lub na wniosek Agencji zgodnie z art. 5 ust. 3 akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2019/942, Agencja przyjmuje decyzję dotyczącą zmienionych warunków lub metod w terminie sześciu miesięcy, zgodnie z art. 5 ust. 3 i art. 6 ust. 10 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2019/942. Jeżeli OSP, których to dotyczy, nie przedłożą propozycji dotyczącej zmienionych warunków lub metod, zastosowanie ma procedura określona w ust. 4.

▼ M1

12. Agencja lub działające wspólnie organy regulacyjne, w przypadku gdy są odpowiedzialne za przyjęcie warunków lub metod zgodnie z ust. 6 i 7, mogą, odpowiednio, zażądać propozycji zmian tych warunków lub metod oraz określić termin przedłożenia tych propozycji. OSP odpowiedzialni za opracowanie propozycji dotyczącej ustanowienia warunków lub metod mogą proponować zmiany organom regulacyjnym i Agencji.

Propozycje dotyczące zmiany warunków lub metod przedkłada się do konsultacji zgodnie z procedurą określoną w art. 6 i zatwierdza zgodnie z procedurą określoną w niniejszym artykule.

13. OSP odpowiedzialni za ustanowienie warunków lub metod zgodnie z niniejszym rozporządzeniem publikują je w internecie po ich zatwierdzeniu przez Agencję lub właściwe organy regulacyjne lub, jeżeli takie zatwierdzenie nie jest wymagane, po ich ustanowieniu, chyba że informacje takie uznaje się za poufne zgodnie z art. 7.

▼ B*Artykuł 5***Zaangażowanie zainteresowanych stron**

Agencja, w ścisłej współpracy z ENTSO energii elektrycznej, podejmuje działania w celu zaangażowania zainteresowanych stron w proces długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych i inne aspekty wdrażania niniejszego rozporządzenia. Działania te obejmują regularne spotkania z zainteresowanymi stronami w celu zidentyfikowania problemów i przedstawienia propozycji usprawnień, w szczególności związanych z funkcjonowaniem i rozwojem długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych, w tym z ujednoczeniem przepisów dotyczących aukcji. Wspomniane działania nie mogą zastępować konsultacji z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 6.

*Artykuł 6***Konsultacje**

1. OSP odpowiedzialni za przedstawianie propozycji dotyczących ustanowienia warunków lub metod bądź ich zmian zgodnie z niniejszym rozporządzeniem konsultują się z zainteresowanymi stronami, w tym z odpowiednimi organami każdego państwa członkowskiego, w sprawie projektów propozycji dotyczących ustanowienia warunków lub metod, jeśli taki wymóg został jednoznacznie określony w niniejszym rozporządzeniu. Konsultacje te trwają co najmniej jeden miesiąc.

2. Propozycje dotyczące ustanowienia warunków lub metod złożone przez OSP na poziomie unijnym są publikowane i przedkładane do konsultacji na poziomie unijnym. Propozycje przedstawione przez OSP na poziomie regionalnym są przedkładane do konsultacji przynajmniej na poziomie regionalnym. Strony przedkładające propozycje na poziomie dwustronnym lub wielostronnym przeprowadzają konsultacje przynajmniej z zainteresowanymi państwami członkowskimi.

▼ B

3. Przed przedłożeniem propozycji dotyczącej ustanowienia warunków lub metod organowi regulacyjnemu do zatwierdzenia, jeśli jest to wymagane zgodnie z art. 4, lub przed publikacją takiej propozycji we wszystkich pozostałych przypadkach podmioty odpowiedzialne za propozycję należyście uwzględniają uwagi zainteresowanych stron zgłoszone w ramach konsultacji przeprowadzonych zgodnie z ust. 1. We wszystkich przypadkach przed lub jednocześnie z publikacją propozycji dotyczącej ustanowienia warunków lub metod sporządza się i publikuje terminowo przejrzyste i wyczerpujące uzasadnienie przyczyn uwzględnienia lub nieuwzględnienia uwag zgłoszonych w ramach konsultacji.

*Artykuł 7***Obowiązki w zakresie zachowania poufności**

1. Wszelkie informacje poufne otrzymywane, wymieniane lub przekazywane na podstawie niniejszego rozporządzenia podlegają warunkom tajemnicy zawodowej ustanowionym w ust. 2, 3 i 4.

2. Obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej podlegają wszystkie osoby objęte przepisami niniejszego rozporządzenia.

3. Informacje poufne, które osoby, o których mowa w ust. 2, otrzymały w trakcie wykonywania swoich obowiązków, nie mogą zostać ujawnione żadnym innym osobom ani organom, bez uszczerbku dla przypadków objętych prawem krajowym, innymi przepisami niniejszego rozporządzenia bądź innymi mającymi zastosowanie przepisami prawa unijnego.

4. Bez uszczerbku dla przypadków objętych prawem krajowym lub unijnym organy regulacyjne, podmioty lub osoby, które otrzymują informacje poufne na podstawie niniejszego rozporządzenia, mogą wykorzystywać je wyłącznie do celów pełnienia swoich funkcji wynikających z niniejszego rozporządzenia.

TYTUŁ II

WYMAGANIA W ZAKRESIE WARUNKÓW I METOD*ROZDZIAŁ 1****Wyznaczanie długoterminowych zdolności przesyłowych***

Sekcja 1

Wymagania ogólne*Artykuł 8***Regiony wyznaczania zdolności przesyłowych**

Do celów niniejszego rozporządzenia regiony wyznaczania zdolności przesyłowych oznaczają regiony ustanowione zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

▼B*Artykuł 9***Przedziały czasowe wyznaczania zdolności przesyłowych**

Wszyscy OSP w każdym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych zapewniają, by długoterminowe międzyobszarowe zdolności przesyłowe były wyznaczane dla każdej długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych oraz przynajmniej w rocznych i miesięcznych przedziałach czasowych.

Sekcja 2

Metoda wyznaczania zdolności przesyłowych*Artykuł 10***Metoda wyznaczania zdolności przesyłowych**

1. Nie później niż sześć miesięcy po zatwierdzeniu wspólnej metody skoordynowanego wyznaczania zdolności przesyłowych, o którym mowa w art. 9 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2015/1222, wszyscy OSP w każdym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych przedkładają propozycję dotyczącą wspólnej metody wyznaczania w ich regionie zdolności przesyłowych w długoterminowych przedziałach czasowych. Propozycja podlega konsultacjom zgodnie z art. 6.

2. We wspólnej metodzie wyznaczania zdolności przesyłowych należy przyjąć podejście NTC albo podejście FBA.

3. Metoda wyznaczania zdolności przesyłowych musi być kompatybilna z metodą wyznaczania zdolności przesyłowych określoną dla przedziałów czasowych dnia następnego i dnia bieżącego zgodnie z art. 21 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

4. W następujących przypadkach należy uwzględnić niepewność związaną z długoterminowymi przedziałami czasowymi wyznaczania zdolności przesyłowych:

- a) przy dokonywaniu analizy bezpieczeństwa w oparciu o różne scenariusze i przy użyciu danych wejściowych dotyczących wyznaczania zdolności przesyłowych, stosowaniu podejścia dotyczącego wyznaczania zdolności przesyłowych, o którym mowa w art. 21 ust. 1 lit. b) oraz weryfikacji międzyobszarowych zdolności przesyłowych, o której mowa w art. 21 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2015/1222; lub
- b) przy stosowaniu podejścia statystycznego opartego na historycznych międzyobszarowych zdolnościach przesyłowych dla przedziałów czasowych dnia następnego i dnia bieżącego, jeżeli można wykazać, że takie podejście umożliwia:
 - (i) zwiększenie skuteczności metody wyznaczania zdolności przesyłowych;
 - (ii) uwzględnienie niepewności w wyznaczaniu długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych w większym stopniu niż w przypadku analizy bezpieczeństwa zgodnie z ust. 4 lit. a);

▼ B

(iii) zwiększenie efektywności ekonomicznej przy zachowaniu takiego samego poziomu bezpieczeństwa systemu.

5. Wszyscy OSP z każdego regionu wyznaczania zdolności przesyłowych mogą wspólnie stosować podejście FBA do długoterminowych przedziałów czasowych wyznaczania zdolności przesyłowych, jeśli spełnione są następujące warunki:

- a) podejście FBA prowadzi do zwiększenia efektywności ekonomicznej w danym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych przy zachowaniu tego samego poziomu bezpieczeństwa systemu;
- b) przejrzystość i dokładność wyników otrzymanych przy zastosowaniu podejścia FBA została potwierdzona w danym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych;
- c) OSP przyznają uczestnikom rynku okres sześciu miesięcy na dostosowanie swoich procedur.

6. Jeżeli przy opracowywaniu metody wyznaczania zdolności przesyłowych w regionie wyznaczania zdolności przesyłowych wykorzystuje się analizę bezpieczeństwa opartą na różnych scenariuszach, to zastosowanie mają wymagania dotyczące danych wejściowych na potrzeby wyznaczania zdolności przesyłowych, podejścia dotyczącego wyznaczania zdolności przesyłowych oraz weryfikacji międzyobszarowych zdolności przesyłowych, jak przewidziano w art. 21 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2015/1222, z wyjątkiem art. 21 ust. 1 lit. a) ppkt (iv) w stosownych przypadkach.

7. Przy opracowywaniu metody wyznaczania zdolności przesyłowych należy uwzględnić wymagania dotyczące procedur rezerwowych oraz wymagania określone w art. 21 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

*Artykuł 11***Metoda określania marginesu niezawodności**

W propozycji dotyczącej wspólnej metody wyznaczania zdolności przesyłowych należy zawrzeć metodę określania marginesu niezawodności, która spełnia wymagania określone w art. 22 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

*Artykuł 12***Metody dotyczące granic bezpieczeństwa pracy systemu oraz zdarzeń losowych**

W propozycji dotyczącej wspólnej metody wyznaczania zdolności przesyłowych należy określić metody dotyczące granic bezpieczeństwa pracy systemu oraz zdarzeń losowych, spełniające wymagania określone w art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

*Artykuł 13***Metoda określania współczynników zmiany wytwarzania**

W propozycji dotyczącej wspólnej metody wyznaczania zdolności przesyłowych należy zawrzeć metodę określania współczynników zmiany wytwarzania, która spełnia wymagania określone w art. 24 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

*Artykuł 14***Metoda dotycząca działań zaradczych**

Jeżeli przy wyznaczaniu długoterminowych zdolności przesyłowych uwzględnia się działania zaradcze, każdy OSP zapewnia, aby takie działania były dostępne technicznie w czasie rzeczywistym podczas pracy systemu i spełniały wymagania określone w art. 25 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

*Artykuł 15***Metoda weryfikacji międzyobszarowych zdolności przesyłowych**

W propozycji dotyczącej wspólnej metody wyznaczania zdolności przesyłowych należy określić metodę weryfikacji międzyobszarowych zdolności przesyłowych, która spełnia wymagania określone w art. 26 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

*Artykuł 16***Metoda rozdzielania długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych**

1. Nie później niż w momencie przedkładania metody wyznaczania zdolności przesyłowych, o której mowa w art. 10, OSP w każdym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych wspólnie opracowują propozycję dotyczącą metody rozdzielania długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych w danym regionie w skoordynowany sposób na poszczególne długoterminowe przedziały czasowe. Propozycja podlega konsultacjom zgodnie z art. 6.

2. Metoda rozdzielania długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych musi spełniać następujące warunki:

- a) musi odpowiadać potrzebom uczestników rynku dotyczącym zabezpieczenia;
- b) musi być spójna z metodą wyznaczania zdolności przesyłowych;
- c) nie może prowadzić do ograniczenia konkurencji, w szczególności w odniesieniu do dostępu do długoterminowych praw przesyłowych.

Sekcja 3**Wspólny model sieci***Artykuł 17***Metoda przekazywania danych dotyczących wytwarzania i obciążenia**

1. Nie później niż sześć miesięcy po przewidzianym w art. 9 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2015/1222 zatwierdzeniu metody przekazywania danych dotyczących wytwarzania i obciążenia określonej dla przedziałów czasowych dnia następnego i dnia bieżącego wszyscy OSP wspólnie opracowują propozycję dotyczącą ustanowienia jednolitej metody przekazywania danych dotyczących wytwarzania i obciążenia potrzebnych do utworzenia wspólnego modelu sieci dla długoterminowych przedziałów czasowych. Propozycja podlega konsultacjom zgodnie z art. 6. Metoda ta musi być dostosowana do metody przekazywania danych dotyczących wytwarzania i obciążenia, o której mowa w art. 16 rozporządzenia (UE) 2015/1222, i stanowić jej uzupełnienie.

▼B

2. Przy opracowywaniu metody przekazywania danych dotyczących wytwarzania i obciążenia należy stosować się do wymagań określonych w art. 16 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

*Artykuł 18***Metoda tworzenia wspólnego modelu sieci**

1. Nie później niż sześć miesięcy po przewidzianym w art. 9 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2015/1222 zatwierdzeniu metody tworzenia wspólnego modelu sieci, określonej dla przedziałów czasowych dnia następnego i dnia bieżącego, wszyscy OSP wspólnie opracowują propozycję metody tworzenia wspólnego modelu sieci dla długoterminowych przedziałów czasowych. Propozycja podlega konsultacjom zgodnie z art. 6.

2. Metoda tworzenia wspólnego modelu sieci musi być dostosowana do metody tworzenia wspólnego modelu sieci opracowanej zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2015/1222 i stanowić jej uzupełnienie. Metoda ta musi umożliwiać stworzenie wspólnego modelu sieci dla długoterminowych przedziałów czasowych wyznaczania zdolności przesyłowych w regionach wyznaczania zdolności przesyłowych, w których stosuje się analizę bezpieczeństwa w oparciu o różne scenariusze zgodnie z art. 10.

3. Przy opracowywaniu metody tworzenia wspólnego modelu sieci należy stosować się do wymagań określonych w art. 17 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

*Artykuł 19***Scenariusze**

1. Wszyscy OSP w regionach wyznaczania zdolności przesyłowych, w których stosuje się analizę bezpieczeństwa w oparciu o różne scenariusze zgodnie z art. 10, wspólnie opracowują wspólny zestaw scenariuszy do wykorzystania we wspólnym modelu sieci dla każdego długoterminowego przedziału czasowego wyznaczania zdolności przesyłowych.

2. Przy opracowywaniu wspólnego zestawu scenariuszy należy stosować się do odpowiednich wymagań określonych w art. 18 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

*Artykuł 20***Indywidualny model sieci**

Opracowując indywidualny model sieci dla długoterminowego przedziału czasowego wyznaczania zdolności przesyłowych w regionach wyznaczania zdolności przesyłowych, w których stosuje się analizę bezpieczeństwa w oparciu o różne scenariusze zgodnie z art. 10, każdy OSP stosuje się do wymagań określonych w art. 19 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

Sekcja 4

Proces wyznaczania zdolności przesyłowych

Artykuł 21

Przepisy ogólne

1. Przy łączeniu indywidualnych modeli sieci we wspólny model sieci dla każdego długoterminowego przedziału czasowego stosuje się proces łączenia indywidualnych modeli sieci ustanowiony zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2015/1222. Nie później niż sześć miesięcy po zatwierdzeniu metody przekazywania danych dotyczących wytwarzania i obciążenia dla długoterminowych przedziałów czasowych, o której mowa w art. 17, oraz metody tworzenia wspólnego modelu sieci dla długoterminowych przedziałów czasowych, o której mowa w art. 18, wszyscy OSP w każdym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych wspólnie opracowują zasady operacyjne w odniesieniu do długoterminowych przedziałów czasowych wyznaczania zdolności przesyłowych, stanowiące uzupełnienie zasad stosowanych w procesie łączenia indywidualnych modeli sieci, określonych zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

2. Podmioty odpowiedzialne za skoordynowane wyznaczanie zdolności przesyłowych, ustanowione na podstawie art. 27 rozporządzenia (UE) 2015/1222, wyznaczają długoterminowe międzyobszarowe zdolności przesyłowe w swoich regionach wyznaczania zdolności przesyłowych. W tym celu nie później niż sześć miesięcy po zatwierdzeniu metody wyznaczania zdolności przesyłowych dla długoterminowych przedziałów czasowych, o której mowa w art. 10, wszyscy OSP w każdym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych wspólnie opracowują zasady operacyjne w odniesieniu do długoterminowych przedziałów czasowych wyznaczania zdolności przesyłowych, stanowiące uzupełnienie zasad działania podmiotów odpowiedzialnych za skoordynowane wyznaczanie zdolności przesyłowych, określonych zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

3. W odniesieniu do długoterminowych przedziałów czasowych wyznaczania zdolności przesyłowych stosuje się odpowiednie wymagania określone w art. 27 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

Artykuł 22

Tworzenie wspólnego modelu sieci

Przy tworzeniu wspólnego modelu sieci dla długoterminowych przedziałów czasowych wyznaczania zdolności przesyłowych w regionach wyznaczania zdolności przesyłowych, w których wykorzystuje się analizę bezpieczeństwa w oparciu o różne scenariusze zgodnie z art. 10, stosuje się procedurę i wymagania określone w art. 28 rozporządzenia (UE) 2015/1222 dotyczące tworzenia wspólnego modelu sieci.

Artykuł 23

Regionalne wyznaczanie długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych

1. Jeżeli OSP stosują podejście statystyczne zgodnie z art. 10, proces wyznaczania długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych musi obejmować przynajmniej:

▼B

- a) wybrane historyczne zestawy danych dotyczących międzyobszarowych zdolności przesyłowych na rynku dnia następnego i dnia bieżącego z jednego okresu lub zbioru okresów, uporządkowane w formie krzywej czasu trwania;
- b) wyznaczenie zdolności przesyłowych, z uwzględnieniem poziomu ryzyka w odniesieniu do wybranego zestawu danych;
- c) wyznaczenie długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych, które mogą być oferowane w ramach długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych, z uwzględnieniem odpowiedniego marginesu w celu odzwierciedlenia różnicy pomiędzy historycznymi wartościami międzyobszarowych zdolności przesyłowych a prognozowanymi wartościami długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych;
- d) wspólne zasady dotyczące uwzględniania dostępnych informacji na temat planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej, nowej infrastruktury i schematu wytwarzania i obciążenia w długoterminowych przedziałach czasowych wyznaczania zdolności przesyłowych.

2. Jeżeli OSP stosują analizę bezpieczeństwa w oparciu o różne scenariusze zgodnie z art. 10, w odniesieniu do długoterminowych przedziałów czasowych wyznaczania zdolności przesyłowych w regionach wyznaczania zdolności przesyłowych stosuje się wymagania określone w art. 29 rozporządzenia (UE) 2015/1222, z wyjątkiem art. 29 ust. 4 w stosownych przypadkach.

3. Każdy podmiot odpowiedzialny za skoordynowane wyznaczanie zdolności przesyłowych rozdziela wyznaczone długoterminowe międzyobszarowe zdolności przesyłowe na potrzeby każdej długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych, stosując metodę rozdzielania międzyobszarowych zdolności przesyłowych zgodnie z art. 16.

4. Każdy podmiot odpowiedzialny za skoordynowane wyznaczanie zdolności przesyłowych przedstawia wyznaczone długoterminowe międzyobszarowe zdolności przesyłowe i rozdział długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych do weryfikacji każdemu OSP w obrębie stosownego regionu wyznaczania zdolności przesyłowych zgodnie z art. 24.

*Artykuł 24***Weryfikacja i dostawa międzyobszarowych zdolności przesyłowych oraz rozdzielonych międzyobszarowych zdolności przesyłowych**

1. Każdy OSP weryfikuje wyniki wyznaczenia długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych dotyczące granic jego obszaru rynkowego lub krytycznych elementów sieci w odniesieniu do każdego przedziału czasowego wyznaczania długoterminowych zdolności przesyłowych zgodnie z art. 15.

2. Każdy OSP weryfikuje wyniki rozdziału długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych w odniesieniu do granic jego obszaru rynkowego lub krytycznych elementów sieci zgodnie z art. 16.

3. Każdy OSP przesyła zweryfikowane przez niego wyznaczenie zdolności przesyłowych i zweryfikowany rozdział tych zdolności na potrzeby każdej długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych odpowiednim podmiotom odpowiedzialnym za skoordynowane wyznaczanie zdolności przesyłowych i innym OSP z odpowiednich regionów wyznaczania zdolności przesyłowych.

▼B

4. Każdy podmiot odpowiedzialny za skoordynowane wyznaczanie zdolności przesyłowych przedstawia zweryfikowany rozdział długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych na potrzeby długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych zgodnie z art. 29.

5. OSP dostarczają, na żądanie, swoim organom regulacyjnym sprawozdanie zawierające szczegółowy opis sposobu, w jaki obliczono wartość długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych dla określonego przedziału czasowego wyznaczania długoterminowych zdolności przesyłowych.

*Artykuł 25***Skoordynowane wprowadzanie ograniczeń międzyobszarowych zdolności przesyłowych**

1. OSP koordynują wprowadzanie ograniczeń już alokowanych długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych, jeżeli ograniczenia te dotyczą okresu dłuższego niż 48 godzin przed początkiem dnia dostawy. W przypadku ograniczenia długoterminowych praw przesyłowych, w tym nominacji dotyczących takich praw, następującego w ciągu 48 godzin przed początkiem dnia dostawy, OSP w każdym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych stosują proces wyznaczania zdolności przesyłowych dla dnia następnego i dnia bieżącego, o którym mowa w art. 29 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

2. Jeżeli OSP musi ograniczyć już alokowane długoterminowe międzyobszarowe zdolności przesyłowe, przedkłada podmiotowi odpowiedzialnemu za skoordynowane wyznaczanie zdolności przesyłowych stosowny wniosek o wszczęcie procesu skoordynowanego wyznaczenia koniecznych ograniczeń długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych w danym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych. OSP dostarcza wszelkich istotnych informacji na poparcie swego wniosku.

3. Podmiot odpowiedzialny za skoordynowane wyznaczanie zdolności przesyłowych przedstawia zaktualizowaną wartość międzyobszarowych zdolności przesyłowych odpowiednim OSP do weryfikacji.

4. Każdy OSP weryfikuje zaktualizowaną wartość międzyobszarowych zdolności przesyłowych w odniesieniu do granic swojego obszaru rynkowego lub krytycznych elementów sieci zgodnie z art. 24.

5. Podmiot odpowiedzialny za skoordynowane wyznaczanie zdolności przesyłowych przedstawia zweryfikowane i zaktualizowane międzyobszarowe zdolności przesyłowe odpowiednim OSP i wspólnej platformie alokacji w celu wprowadzenia ograniczenia zgodnie z art. 53.

*Sekcja 5***Sporządzane co dwa lata sprawozdanie z wyznaczania zdolności przesyłowych***Artykuł 26***Sporządzane co dwa lata sprawozdanie z wyznaczania zdolności przesyłowych i alokacji**

1. Nie później niż w dwa lata po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia ENTSO energii elektrycznej sporządza sprawozdanie z wyznaczania i alokacji długoterminowych zdolności przesyłowych i przedkłada je Agencji.

▼ B

2. Na żądanie Agencji ENTSO energii elektrycznej sporządza następnie co dwa lata sprawozdanie z wyznaczania i alokacji długoterminowych zdolności przesyłowych. W stosownych przypadkach sprawozdanie to przedkładane jest Agencji wraz ze sporządzanym co dwa lata sprawozdaniem z wyznaczania i alokacji zdolności przesyłowych, o którym mowa w art. 31 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

3. W odniesieniu do każdego obszaru rynkowego, każdej granicy obszaru rynkowego i każdego regionu wyznaczania zdolności przesyłowych sprawozdanie z wyznaczania i alokacji zdolności przesyłowych zawiera przynajmniej:

- a) podejście zastosowane do wyznaczania zdolności przesyłowych;
- b) wskaźniki statystyczne dotyczące marginesów niezawodności;
- c) wskaźniki statystyczne dotyczące międzyobszarowych zdolności przesyłowych, w stosownych przypadkach w odniesieniu do każdego przedziału czasowego wyznaczania zdolności przesyłowych;
- d) wskaźniki jakościowe dotyczące informacji wykorzystanych przy wyznaczaniu zdolności przesyłowych;
- e) w stosownych przypadkach – proponowane środki w celu poprawy wyznaczania zdolności przesyłowych;
- f) zalecenia dotyczące dalszego rozwoju w zakresie wyznaczania długoterminowych zdolności przesyłowych, w tym dalszej harmonizacji metod, procesów i zasad zarządzania.

4. Po konsultacjach z Agencją wszyscy OSP uzgadniają wspólnie wskaźniki statystyczne i jakościowe stosowane przy sporządzaniu sprawozdania. Agencja może zażądać wprowadzenia zmian w tych wskaźnikach przed ich uzgodnieniem przez OSP lub w trakcie ich stosowania.

5. Agencja decyduje, czy sporządzane co dwa lata sprawozdanie zostanie opublikowane w całości czy w części.

*ROZDZIAŁ 2****Obszary rynkowe****Artykuł 27***Przepisy ogólne**

1. Przy długoterminowym wyznaczaniu i długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych stosuje się obszary rynkowe stosowane na rynkach dnia następnego i dnia bieżącego.

2. Jeżeli określona granica obszaru rynkowego przestała istnieć, posiadacze długoterminowych praw przesyłowych na tej granicy obszaru rynkowego są uprawnieni do otrzymania od OSP, których to dotyczy, zwrotu kosztów w oparciu o początkową cenę zapłaconą za długoterminowe prawa przesyłowe.

▼B

ROZDZIAŁ 3

Długoterminowa alokacja zdolności przesyłowych

Sekcja 1

Przepisy ogólne*Artykuł 28***Zasady ogólne**

Alokacji długoterminowych zdolności przesyłowych dokonuje się w sposób, który:

- a) zapewnia stosowanie zasady cen krańcowych w celu uzyskania wyników dla każdej granicy obszaru rynkowego, każdego kierunku wykorzystania i każdego podstawowego okresu handlowego;
- b) zapewnia alokację zdolności nieprzekraczających oferowanych długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych zgodnie z art. 39;
- c) jest powtarzalny.

*Artykuł 29***Dane wejściowe i wyniki**

1. Na wspólnej platformie alokacji należy wykorzystywać następujące dane wejściowe do celów określenia alokacji długoterminowych zdolności przesyłowych zgodnie z ust. 2:

- a) zweryfikowany rozdział długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych przedstawiony przez każdy podmiot odpowiedzialny za skoordynowane wyznaczanie zdolności przesyłowych oraz zdolności związane ze zwróconymi długoterminowymi prawami przesyłowymi zgodnie z art. 43;

- b) oferty składane przez uczestników rynku.

2. W przypadku każdej długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych na wspólnej platformie alokacji należy określić przynajmniej następujące wyniki w odniesieniu do każdej granicy obszaru rynkowego, każdego kierunku wykorzystania i każdego podstawowego okresu handlowego:

- a) wolumen alokowanych długoterminowych praw przesyłowych wyrażony w MW;

- b) cenę długoterminowych praw przesyłowych zgodnie z art. 40;

- c) stan realizacji ofert.

3. W ramach wspólnej platformy alokacji należy zapewnić dokładność wyników aukcji.

▼B

4. Każdy OSP zapewnia spójność wyników aukcji z danymi wejściowymi przekazanymi wspólnej platformie alokacji zgodnie z ust. 1.

Sekcja 2

Opcje zabezpieczenia przed ryzykiem w przesyłach międzyobszarowych*Artykuł 30***Decyzja w sprawie możliwości zabezpieczenia przed ryzykiem w przesyłach międzyobszarowych**

1. OSP na granicy obszaru rynkowego wydają długoterminowe prawa przesyłowe, chyba że właściwe organy regulacyjne danej granicy obszaru rynkowego przyjęły skoordynowane decyzje o niewydawaniu długoterminowych praw przesyłowych w odniesieniu do tej granicy obszaru rynkowego. Przy przyjmowaniu takich decyzji właściwe organy regulacyjne danej granicy obszaru rynkowego konsultują się z organami regulacyjnymi odpowiedniego regionu wyznaczania zdolności przesyłowych i należyście uwzględniają ich opinie.

2. Jeżeli w momencie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie istnieją długoterminowe prawa przesyłowe na granicy obszaru rynkowego, właściwe organy regulacyjne danej granicy obszaru rynkowego przyjmują – nie później niż sześć miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia – skoordynowane decyzje w sprawie wprowadzenia długoterminowych praw przesyłowych.

3. Decyzje podjęte zgodnie z ust. 1 i 2 muszą być oparte na ocenie przeprowadzonej w celu stwierdzenia, czy na rynku terminowym energii elektrycznej zapewniono dostateczne możliwości zabezpieczenia w odniesieniu do obszarów rynkowych, których to dotyczy. Właściwe organy regulacyjne danej granicy obszaru rynkowego przeprowadzają taką ocenę w sposób skoordynowany, a obejmuje ona przynajmniej:

a) konsultacje z uczestnikami rynku na temat ich potrzeb w zakresie możliwości zabezpieczania przed ryzykiem w przesyłach międzyobszarowych przez określone granice obszaru rynkowego;

b) analizę.

4. Analiza, o której mowa w ust. 3 lit. b), polega na zbadaniu funkcjonowania rynków hurtowych energii elektrycznej i musi być oparta na przejrzystych kryteriach, które obejmują przynajmniej:

a) analizę, czy oferowane na rynkach terminowych produkty lub połączenie produktów stanowią zabezpieczenie przed zmiennością cen na rynku dnia następnego danego obszaru rynkowego. Taki produkt lub połączenie produktów uznaje się za odpowiednie zabezpieczenie przed ryzykiem zmiany ceny na rynku dnia następnego danego obszaru rynkowego, jeżeli cena na rynku dnia następnego danego obszaru rynkowego jest wystarczająco skorelowana z ceną bazową, stanowiącą podstawę rozliczenia za produkt lub połączenie produktów;

▼ B

b) analizę, czy oferowane na rynkach terminowych produkty lub połączenie produktów są skuteczne. W tym celu należy uwzględnić przynajmniej następujące wskaźniki:

- (i) horyzont czasowy obrotu;
- (ii) różnica pomiędzy ceną ofertową kupna a ceną sprzedaży (ang. *bid-ask spread*);
- (iii) stosunek wolumenów będących przedmiotem obrotu do fizycznego zużycia energii elektrycznej;
- (iv) stosunek otwartych pozycji do fizycznego zużycia energii elektrycznej.

5. Jeżeli ocena, o której mowa w ust. 3, wykaże, że nie ma wystarczających możliwości zabezpieczenia w odniesieniu do jednego obszaru rynkowego lub większej ich liczby, właściwe organy regulacyjne zwracają się do odpowiednich OSP z wnioskiem o:

- a) wydanie długoterminowych praw przesyłowych; lub
- b) udostępnienie innych produktów umożliwiających długoterminowe zabezpieczenie przed ryzykiem w przesyłce międzyobszarowym, w celu wsparcia funkcjonowania hurtowych rynków energii elektrycznej.

6. Jeżeli właściwe organy regulacyjne zwracają się z wnioskiem, o którym mowa w ust. 5 lit. b), odpowiedni OSP opracowują niezbędne uzgodnienia i przedstawiają je właściwym organom regulacyjnym do zatwierdzenia nie później niż sześć miesięcy od daty wniosku złożonego przez właściwe organy regulacyjne. Te niezbędne uzgodnienia zostają wdrożone nie później niż sześć miesięcy po ich zatwierdzeniu przez właściwe organy regulacyjne. Na wniosek odpowiednich OSP właściwe organy regulacyjne mogą przedłużyć termin wdrożenia o okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

7. Jeżeli organy regulacyjne zdecydują, że odpowiedni OSP nie mogą wydawać długoterminowych praw przesyłowych lub że muszą oni udostępnić inne produkty umożliwiające długoterminowe zabezpieczenie w przesyłce międzyobszarowym, art. 16, 28, 29, 31–57, 59 i 61 nie mają zastosowania do OSP na danych granicach obszaru rynkowego.

8. Na wspólny wniosek OSP na granicy obszaru rynkowego lub z własnej inicjatywy i przynajmniej raz na cztery lata właściwe organy regulacyjne granicy obszaru rynkowego dokonują, we współpracy z Agencją, oceny zgodnie z ust. 3–5.

*Artykuł 31***Regionalny model długoterminowych praw przesyłowych**

1. Długoterminowe międzyobszarowe zdolności przesyłowe przydziela się uczestnikom rynku w postaci fizycznych praw przesyłowych na platformie alokacji zgodnie z zasadą „wykorzystaj albo sprzedaj” albo w postaci FinPP typu opcja bądź FinPP typu zobowiązanie.

▼ B

2. Wszyscy OSP wydający długoterminowe prawa przesyłowe oferują uczestnikom rynku za pośrednictwem wspólnej platformy alokacji długoterminowe międzyobszarowe zdolności przesyłowe co najmniej w rocznych i miesięcznych przedziałach czasowych. Wszyscy OSP w każdym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych mogą wspólnie zaproponować oferowanie długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych w dodatkowych przedziałach czasowych.

3. Nie później niż sześć miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia OSP w każdym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych, w którym istnieją długoterminowe prawa przesyłowe, opracowują wspólnie propozycję dotyczącą regionalnego modelu długoterminowych praw przesyłowych, jakie mają być alokowane na każdej granicy obszaru rynkowego w obrębie danego regionu wyznaczania zdolności przesyłowych.

Nie później niż sześć miesięcy po podjęciu przez organy regulacyjne danej granicy obszaru rynkowego skoordynowanych decyzji o wprowadzeniu długoterminowych praw przesyłowych zgodnie z art. 30 ust. 2 OSP z danego regionu wyznaczania zdolności przesyłowych opracowują wspólnie propozycję regionalnego modelu długoterminowych praw przesyłowych, jakie mają być alokowane na każdej granicy obszaru rynkowego w obrębie danego regionu wyznaczania zdolności przesyłowych.

Organy regulacyjne państw członkowskich, w których obecny regionalny model długoterminowych praw przesyłowych jest częścią uzgodnień między OSP dotyczących transgranicznego redysponowania w celu zapewnienia operowania w granicach bezpieczeństwa pracy, mogą zdecydować o utrzymaniu fizycznych długoterminowych praw przesyłowych w odniesieniu do swoich granic obszaru rynkowego.

4. Propozycje, o których mowa w ust. 3, zawierają harmonogram wdrożenia oraz przynajmniej opis następujących elementów wskazanych w regulaminie alokacji:

- a) rodzaj długoterminowych praw przesyłowych;
- b) przedziały czasowe długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych;
- c) forma produktu (w zakresie obciążenia podstawowego, szczytowego, pozaszczytowego);
- d) granice obszaru rynkowego objęte propozycją.

5. Propozycje podlegają konsultacjom zgodnie z art. 6. Każdy OSP należycie uwzględni wyniki konsultacji w odniesieniu do proponowanych długoterminowych praw przesyłowych, które mają zostać wydane.

6. Niedozwolona jest równoczesna alokacja fizycznych praw przesyłowych oraz FinPP typu opcja na tej samej granicy obszaru rynkowego. Niedozwolona jest równoczesna alokacja fizycznych praw przesyłowych oraz FinPP typu zobowiązanie na tej samej granicy obszaru rynkowego.

7. Przegląd długoterminowych praw przesyłowych oferowanych na określonej granicy obszaru rynkowego może zostać zainicjowany przez:

- a) wszystkie organy regulacyjne danej granicy obszaru rynkowego, z własnej inicjatywy; lub

▼ B

b) wszystkie organy regulacyjne danej granicy obszaru rynkowego w oparciu o zalecenie Agencji lub na wspólny wniosek wszystkich OSP danej granicy obszaru rynkowego.

8. Wszyscy OSP w każdym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych są odpowiedzialni za przeprowadzenie przeglądu zgodnie z ust. 9.

9. Każdy OSP uczestniczący w przeglądzie długoterminowych praw przesyłowych:

a) ocenia oferowane długoterminowe prawa przesyłowe, uwzględniając charakteryzujące je elementy wymienione w ust. 4;

b) w przypadkach gdy jest to niezbędne, przedstawia propozycję alternatywnych długoterminowych praw przesyłowych, uwzględniając wyniki oceny, o której mowa w lit. a);

c) przeprowadza konsultacje zgodnie z art. 6 w zakresie:

(i) wyników oceny oferowanych długoterminowych praw przesyłowych;

(ii) propozycji alternatywnych długoterminowych praw przesyłowych, w stosownych przypadkach.

10. Po przeprowadzeniu konsultacji, o których mowa w ust. 9 lit. c), i w ciągu trzech miesięcy od wydania decyzji o rozpoczęciu przeglądu OSP w regionie wyznaczania zdolności przesyłowych wspólnie przedkładają właściwym organom regulacyjnym wniosek o zachowanie lub zmianę rodzaju długoterminowych praw przesyłowych.

*Artykuł 32***Fizyczne prawa przesyłowe**

1. Każdy posiadacz fizycznych praw przesyłowych jest zgodnie z art. 36 uprawniony do nominowania całości lub części swoich fizycznych praw przesyłowych.

2. W przypadku gdy posiadacze fizycznych praw przesyłowych nie dokonają nominacji w terminie wskazanym w zasadach nominacji, są oni uprawnieni do otrzymania zapłaty zgodnie z art. 35.

*Artykuł 33***Finansowe prawa przesyłowe jako opcje**

1. Posiadacze FinPP typu opcja są uprawnieni do otrzymania zapłaty zgodnie z art. 35.

2. Wdrożenie FinPP typu opcja podlega procedurze łączenia rynków dnia następnego zgodnie z art. 38–50 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

▼B*Artykuł 34***Finansowe prawa przesyłowe jako zobowiązania**

1. Posiadacze FinPP typu zobowiązanie są uprawnieni do otrzymania zapłaty albo zobowiązani do jej uiszczenia zgodnie z art. 35.
2. Wdrożenie FinPP typu zobowiązanie podlega procedurze łączenia rynków dnia następnego zgodnie z art. 38–50 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

*Artykuł 35***Zasady dotyczące zapłaty za długoterminowe prawa przesyłowe**

1. OSP alokujący za pośrednictwem wspólnej platformy alokacji prawa przesyłowe na danej granicy obszaru rynkowego dokonują zapłaty na rzecz posiadaczy długoterminowych praw przesyłowych w przypadku dodatniej różnicy cen w kierunku, którego dotyczą długoterminowe prawa przesyłowe.
2. Posiadacze FinPP typu zobowiązanie dokonują zapłaty na rzecz odpowiednich OSP za pośrednictwem wspólnej platformy alokacji, na której alokuje się prawa przesyłowe dla danej granicy obszaru rynkowego, jeżeli różnica cen w kierunku, którego dotyczą FinPP typu zobowiązanie, jest ujemna.
3. Wysokość zapłaty za długoterminowe prawa przesyłowe, o której mowa w ust. 1 i 2, ustala się zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) jeżeli międzyobszarowe zdolności przesyłowe przydzielono w drodze alokacji typu *implicit* lub inną metodą wynikającą z procedur rezerwowych dla przedziału czasowego dnia następnego, wysokość zapłaty za długoterminowe prawa przesyłowe jest równa różnicy cen na rynku;
 - b) jeżeli międzyobszarowe zdolności przesyłowe przydzielono w drodze aukcji typu *explicit* dla przedziału czasowego dnia następnego, wysokość zapłaty za długoterminowe prawa przesyłowe jest równa cenie rozliczeniowej aukcji dziennej.
4. Jeżeli ograniczenia alokacji na połączeniach między obszarami rynkowymi zostały uwzględnione w procesie alokacji zdolności przesyłowych na rynku dnia następnego zgodnie z art. 23 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2015/1222, ograniczenia te można uwzględnić przy określaniu wysokości zapłaty za długoterminowe prawa przesyłowe, zgodnie z ust. 3.

*Sekcja 3***Procedury nominacji w odniesieniu do fizycznych praw przesyłowych***Artykuł 36***Przepisy ogólne dotyczące nominacji w odniesieniu do fizycznych praw przesyłowych**

1. W przypadku gdy OSP wydają i stosują fizyczne prawa przesyłowe na granicach obszaru rynkowego, umożliwiają oni posiadaczom fizycznych praw przesyłowych lub ich kontrahentom nominację ich grafików wymiany energii elektrycznej. Posiadacze fizycznych praw

▼ B

przesyłowych mogą upoważnić uprawnione osoby trzecie do nominowania ich grafików wymiany energii elektrycznej w ich imieniu zgodnie z zasadami nominacji określonymi w ust. 3.

2. Nie później niż 12 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia wszyscy OSP wydający fizyczne prawa przesyłowe w odniesieniu do granicy obszaru rynkowego przedkładają odpowiednim organom regulacyjnym do zatwierdzenia propozycję zasad nominacji grafików wymiany energii elektrycznej między obszarami rynkowymi. Propozycja podlega konsultacjom zgodnie z art. 6. Zasady nominacji muszą zawierać co najmniej następujące informacje:

- a) uprawnienia posiadacza fizycznych praw przesyłowych do nominacji grafików wymiany energii elektrycznej;
- b) minimalne wymagania techniczne, których spełnienie jest konieczne do nominowania;
- c) opis procedury nominacji;
- d) terminy nominacji;
- e) format nominacji i komunikacji.

3. Wszyscy OSP stopniowo ujednolicają zasady nominacji na wszystkich granicach obszarów rynkowych, na których stosuje się fizyczne prawa przesyłowe.

4. Posiadacze fizycznych praw przesyłowych, w stosownych przypadkach ich kontrahenci lub uprawniona osoba trzecia działająca w ich imieniu dokonują nominacji całości lub części swych fizycznych praw do przesyłu między obszarami rynkowymi zgodnie z zasadami nominacji.

5. Jeżeli ograniczenia alokacji na połączeniach między obszarami rynkowymi zostały uwzględnione w procesie alokacji zdolności przesyłowych na rynku dnia następnego zgodnie z art. 23 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2015/1222, ograniczenia te należy uwzględnić w propozycji zasad nominacji, o której mowa w ust. 2.

Sekcja 4

Procesy i realizacja alokacji

Artykuł 37

Warunki uczestnictwa w długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych

1. Uprawnienia do udziału w aukcjach lub do przeniesienia swoich długoterminowych praw przesyłowych uzyskują uczestnicy rynku zarejestrowani na wspólnej platformie alokacji i spełniający wszystkie wymagania dotyczące uprawnień określone w ujednoliconym regulaminie alokacji. Wymagania dotyczące uprawnień muszą być zgodne z zasadami niedyskryminacji i przejrzystości.

▼B

2. Po złożeniu przez uczestnika rynku wniosku o rejestrację otrzymuje on informację ze wspólnej platformy alokacji, czy spełnia on wszystkie wymagania i jest uprawniony do udziału w aukcjach lub przenoszenia swych długoterminowych praw przesyłowych, począwszy od określonej daty.

3. Uczestnicy rynku muszą w pełni przestrzegać ujednoczonego regulaminu alokacji. Aktualizują oni stale wszystkie informacje dotyczące ich uczestnictwa i bezzwłocznie powiadamiają wspólną platformę alokacji o wszelkich zmianach w tych informacjach.

4. Wspólna platforma alokacji jest uprawniona do zawieszenia lub cofnięcia prawa danego uczestnika rynku do udziału w aukcjach lub przeniesienia swoich długoterminowych praw przesyłowych, jeżeli uczestnik ten nie dopełni swoich zobowiązań umownych wynikających z ujednoczonego regulaminu alokacji.

5. Zawieszenie lub cofnięcie prawa uczestnika rynku do udziału w aukcjach lub przeniesienia swoich długoterminowych praw przesyłowych zgodnie z ujednoczonym regulaminem alokacji nie zwalnia tego uczestnika rynku lub wspólnej platformy alokacji z obowiązków wynikających z długoterminowych praw przesyłowych, które alokowano i za które uiszczono opłatę, zanim nastąpiło zawieszenie lub cofnięcie.

*Artykuł 38***Dostarczanie danych wejściowych dla wspólnej platformy alokacji**

Każdy OSP zapewnia dostarczanie na wspólną platformę alokacji danych dotyczących zweryfikowanego rozdziału długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych przed opublikowaniem specyfikacji aukcji zgodnie z art. 39.

*Artykuł 39***Przeprowadzanie długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych**

1. Nie później niż w terminie przewidzianym w ujednoczonym regulaminie alokacji dla każdej długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych należy określić i opublikować na wspólnej platformie alokacji specyfikację aukcji zawierającą przynajmniej następujące informacje:

- a) data i godzina otwarcia i zamknięcia bramki w ramach danej aukcji;
- b) zweryfikowany rozdział długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych i rodzaj długoterminowych praw przesyłowych, które będą przedmiotem aukcji;
- c) format ofert;
- d) data i godzina publikacji wyników aukcji;
- e) okres, w którym można zakwestionować wyniki aukcji.

▼ B

2. Opublikowane długoterminowe międzyobszarowe zdolności przesyłowych nie podlegają zmianom w okresie poprzedzającym zamknięcie bramki danej aukcji. Okres ten określa się w ujednoliconym regulaminie alokacji.
3. Każdy uczestnik rynku przesyła swoje oferty na wspólną platformę alokacji przed czasem zamknięcia bramki i zgodnie z warunkami określonymi w specyfikacji aukcji.
4. Wspólna platforma alokacji zapewnia zachowanie poufności złożonych ofert.

*Artykuł 40***Ustalanie ceny długoterminowych praw przesyłowych**

Ceny długoterminowych praw przesyłowych dla każdej granicy obszaru rynkowego, kierunku ich wykorzystania i podstawowego okresu handlowego ustala się w oparciu o zasadę cen krańcowych i wyraża się w euro na megawat. W przypadku gdy zapotrzebowanie na długoterminowe międzyobszarowe zdolności przesyłowe na danej granicy obszaru rynkowego, w danym kierunku ich wykorzystania i w danym podstawowym okresie handlowym jest mniejsze niż oferowane długoterminowe międzyobszarowe zdolności przesyłowe lub im równe, cena wynosi zero.

*Artykuł 41***Finansowe wymagania i rozliczenia**

1. Wspólna platforma alokacji zapewnia procedury fakturowania lub samofakturowania do celów rozliczania obciążeń i uznań wynikających z alokacji długoterminowych praw przesyłowych, zwrotu długoterminowych praw przesyłowych oraz zapłaty za długoterminowe prawa przesyłowe. Procedury te określa się w ujednoliconym regulaminie alokacji.
2. Aby wziąć udział w aukcjach, uczestnik rynku musi dysponować wystarczającymi zabezpieczeniami swych ofert i alokowanych mu długoterminowych praw przesyłowych zgodnie z warunkami określonymi w ujednoliconym regulaminie alokacji.

*Artykuł 42***Ustanowienie procedur rezerwowych**

1. W przypadku gdy długoterminowa alokacja zdolności przesyłowych nie daje wyników, domyślną procedurą rezerwową jest odroczenie długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych.
2. Wszyscy OSP w każdym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych mają prawo wdrożyć alternatywne skoordynowane rozwiązania rezerwowe. W takich przypadkach wszyscy OSP w każdym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych opracowują skoordynowaną propozycję wiarygodnych procedur rezerwowych.

▼ B*Artykuł 43***Zwrot długoterminowych praw przesyłowych**

1. Posiadacze długoterminowych praw przesyłowych mogą za pośrednictwem wspólnej platformy alokacji zwrócić właściwym OSP swoje długoterminowe prawa przesyłowe na potrzeby kolejnej długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych.
2. Posiadacze długoterminowych praw przesyłowych pragnący zwrócić swoje długoterminowe prawa przesyłowe na potrzeby kolejnej długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych powiadamiają o tym, bezpośrednio lub pośrednio przez osobę trzecią, wspólną platformę alokacji zgodnie z ujednoliconym regulaminem alokacji.
3. Posiadacze długoterminowych praw przesyłowych, którzy zwracają swoje długoterminowe prawa przesyłowe, otrzymują zapłatę, bezpośrednio lub pośrednio przez osobę trzecią, od właściwych OSP za pośrednictwem wspólnej platformy alokacji. Zapłata ta jest równa cenie osiągniętej za te długoterminowe prawa przesyłowe na aukcji, podczas której dokonuje się na nowo ich alokacji.

*Artykuł 44***Przeniesienie długoterminowych praw przesyłowych**

1. Posiadacze długoterminowych praw przesyłowych są uprawnieni do przeniesienia całości lub części swoich długoterminowych praw przesyłowych na innych uczestników rynku zgodnie z ujednoliconym regulaminem alokacji.
2. Przepisy dotyczące dopuszczalności oraz wykaz uczestników rynku zarejestrowanych na wspólnej platformie alokacji i kwalifikujących się do przeniesienia długoterminowych praw przesyłowych publikuje się na wspólnej platformie alokacji.
3. Posiadacze długoterminowych praw przesyłowych powiadamiają wspólną platformę alokacji, bezpośrednio lub pośrednio przez osobę trzecią, o przeniesieniu długoterminowych praw przesyłowych zgodnie z ujednoliconym regulaminem alokacji.
4. Uczestnicy rynku nabywający takie długoterminowe prawa przesyłowe dostarczają wspólnej platformie alokacji, zgodnie z ujednoliconym regulaminem alokacji oraz bezpośrednio lub pośrednio przez osobę trzecią, potwierdzenie powiadomienia przesłanego przez poprzedniego posiadacza długoterminowych praw przesyłowych.

*Artykuł 45***Powiadamianie o wynikach**

1. Wspólna platforma alokacji powiadamia OSP odpowiedzialnych za granicę obszaru rynkowego, do której odnoszą się długoterminowe prawa przesyłowe, uczestników rynku i posiadaczy długoterminowych praw przesyłowych o wyniku długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych w terminie przewidzianym w specyfikacjach aukcji.

▼ B

2. Wspólna platforma alokacji powiadamia uczestników rynku o stanie realizacji i cenach rozliczeniowych ich ofert.

*Artykuł 46***Wszczęcie procedur rezerwowych**

1. W przypadku gdy wspólna platforma alokacji nie jest w stanie dostarczyć specyfikacji aukcji wymaganej na podstawie art. 39 albo niektórych bądź wszystkich wyników długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych w terminie przewidzianym w ujednoliconym regulaminie alokacji, OSP odpowiedzialni za granicę obszaru rynkowego uruchamiają procedury rezerwowe zgodnie z art. 42.

2. Niezwłocznie po stwierdzeniu niemożności dostarczenia elementów, o których mowa w ust. 1, wspólna platforma alokacji powiadamia OSP odpowiedzialnych za daną granicę obszaru rynkowego. Wspólna platforma alokacji informuje uczestników rynku, że mogą zostać zastosowane procedury rezerwowe.

*Artykuł 47***Publikacja informacji rynkowych**

1. Na wspólnej platformie alokacji publikuje się przynajmniej następujące informacje w odniesieniu do każdej granicy obszaru rynkowego i każdego kierunku wykorzystania:

- a) specyfikację aukcji określoną w art. 39;
- b) orientacyjny kalendarz aukcji, w którym wskazano rodzaj oferowanych długoterminowych praw przesyłowych i terminy, w jakich będą one oferowane uczestnikom rynku;
- c) wyniki długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych zgodnie z art. 29;
- d) liczba uczestników rynku biorących udział w poszczególnych aukcjach;
- e) wykaz uczestników rynku kwalifikujących się do przeniesienia długoterminowych praw przesyłowych;
- f) dane kontaktowe wspólnej platformy alokacji.

2. Odpowiedni OSP publikują za pośrednictwem wspólnej platformy alokacji wymagane informacje, o których mowa w ust. 1, zgodnie z harmonogramem określonym w specyfikacji aukcji i w rozporządzeniu (UE) nr 543/2013.

3. W ramach wspólnej platformy alokacji należy zapewnić, by dane historyczne za okres nie krótszy niż pięć lat były publicznie dostępne.

▼ B*ROZDZIAŁ 4****Wspólna platforma alokacji****Artykuł 48***Ustanowienie**

1. W terminie 12 miesięcy od daty zatwierdzenia wniosku w sprawie wspólnego zestawu wymagań dotyczących wspólnej platformy alokacji i w sprawie ustanowienia takiej platformy wszyscy OSP zapewniają działanie wspólnej platformy alokacji i jej zgodność z wymaganiami dotyczącymi jej funkcjonowania określonymi w art. 49. Na wniosek odpowiednich OSP uzasadniony opóźnieniami związanymi z postępowaniami o udzielenie zamówienia właściwe organy regulacyjne mogą przedłużyć ten termin o okres nie dłuższy niż sześć miesięcy.

2. Długoterminowa alokacja zdolności przesyłowych na połączeniach międzysystemowych prądu stałego odbywa się na wspólnej platformie alokacji nie później niż 24 miesiące po wydaniu zatwierdzenia, o którym mowa w ust. 1.

*Artykuł 49***Wymagania funkcjonalne**

1. W terminie sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wszyscy OSP przedkładają wszystkim organom regulacyjnym wspólny wniosek w sprawie ustanowienia wspólnej platformy alokacji i zestawu wymagań jej dotyczących. We wniosku należy wskazać różne warianty ustanowienia wspólnej platformy alokacji i zarządzania nią, w tym rozwijanie jej przez OSP lub przez osoby trzecie działające w ich imieniu. Należy zawrzeć w nim również ogólne zadania wspólnej platformy alokacji przewidziane w art. 50 oraz wymagania dotyczące zwrotu kosztów zgodnie z art. 59.

2. Wymagania dotyczące funkcjonowania wspólnej platformy alokacji muszą obejmować przynajmniej:

- a) granice obszaru rynkowego, które zgodnie z przewidywaniami wejdą w zakres działalności platformy;
- b) techniczną dostępność i niezawodność świadczonych usług;
- c) procesy operacyjne;
- d) produkty, które mają być oferowane;
- e) przedziały czasowe długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych;
- f) algorytmy i metody alokacji;
- g) zasady rozliczeń finansowych oraz zarządzania ryzykiem w odniesieniu do produktów będących przedmiotem alokacji;
- h) ujednolicone ramy umów zawieranych z uczestnikami rynku;
- i) interfejsy wymiany danych.

▼ B*Artykuł 50***Zadania ogólne**

Odpowiedni OSP korzystają ze wspólnej platformy alokacji przynajmniej do następujących celów:

- a) rejestracji uczestników rynku;
- b) zapewnienia uczestnikom rynku centralnego punktu kontaktowego;
- c) przeprowadzania procedur aukcji;
- d) rozliczeń finansowych z uczestnikami rynku dotyczących alokowanych długoterminowych praw przesyłowych, w tym zarządzania zabezpieczeniami;
- e) współpracy z izbą rozliczeniową, jeżeli wymagają tego wspólne zasady wdrażania FinPP typu zobowiązanie zgodnie z art. 34;
- f) organizacji procedury rezerwowej zgodnie z art. 42 i 46;
- g) umożliwienia zwrotu długoterminowych praw przesyłowych zgodnie z art. 43;
- h) realizacji przenoszenia długoterminowych praw przesyłowych zgodnie z art. 44;
- i) publikacji informacji rynkowych zgodnie z art. 47;
- j) zapewniania i obsługiwanie interfejsów wymiany danych z uczestnikami rynku.

*ROZDZIAŁ 5****Ujednolicony regulamin alokacji****Artykuł 51***Wprowadzenie ujednoliconego regulaminu alokacji**

1. W terminie sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wszyscy OSP opracowują wspólnie propozycję ujednoliconego regulaminu alokacji długoterminowych praw przesyłowych zgodnie z art. 52 ust. 2. Propozycja podlega konsultacjom zgodnie z art. 6. W propozycji tej należy zawrzeć wymagania regionalne i wymagania mające zastosowanie do określonej granicy obszaru rynkowego, jeżeli zostały opracowane przez OSP z każdego regionu wyznaczania zdolności przesyłowych zgodnie z art. 52 ust. 3.

2. Po wejściu w życie wymagań regionalnych stosuje się je na zasadzie pierwszeństwa przed ogólnymi wymaganiami określonymi w ujednoliconym regulaminie alokacji. W przypadku zmiany ogólnych wymagań określonych w ujednoliconym regulaminie alokacji i przedłożenia ich wszystkim organom regulacyjnym do zatwierdzenia wymagania regionalne również należy przedłożyć do zatwierdzenia organom regulacyjnym danego regionu wyznaczania zdolności przesyłowych.

▼B*Artykuł 52***Wymagania dotyczące ujednoliconego regulaminu alokacji**

1. Wymagania dotyczące ujednoliconego regulaminu alokacji długoterminowych praw przesyłowych obejmują fizyczne prawa przesyłowe, FinPP typu opcja i FinPP typu zobowiązanie. OSP biorą pod uwagę i należyście uwzględniają specyficzny charakter różnych typów produktów.

2. Ujednolicony regulamin alokacji długoterminowych praw przesyłowych oparty jest na zasadach niedyskryminacji oraz przejrzystości i zawiera przynajmniej następujące wymagania ogólne:

- a) ujednolicone definicje i zakres stosowania;
- b) ramy umów między wspólną platformą alokacji a uczestnikami rynku, w tym przepisy dotyczące prawa właściwego, stosowanego języka, poufności, rozstrzygania sporów, odpowiedzialności i siły wyższej;
- c) ujednolicone przepisy dotyczące zasady „wykorzystaj albo sprzedaj” w przypadku fizycznych praw przesyłowych zgodnie z art. 32;
- d) opis rodzajów oferowanych długoterminowych praw przesyłowych, w tym zasady dotyczące zapłaty zgodnie z art. 35;
- e) opis zasady, na jakiej oparte zostały stosowne zasady nominacji zgodnie z art. 36;
- f) ujednolicone przepisy dotyczące wymagań uczestnictwa i uprawnień, zawieszenia i przedłużenia oraz kosztów uczestnictwa zgodnie z art. 37;
- g) opis procesu długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych, w tym przynajmniej przepisy dotyczące specyfikacji aukcji, składania ofert, publikacji wyników aukcji, okresu, w którym można zakwestionować te wyniki, oraz procedur rezerwowych zgodnie z art. 37, 38, 39, 42, 43 i 44;
- h) ujednolicone przepisy dotyczące finansowych wymagań i rozliczeń zgodnie z art. 41;
- i) ujednolicone przepisy dotyczące zwrotu długoterminowych praw przesyłowych zgodnie z art. 43;
- j) ujednolicone przepisy dotyczące powiadamiania o przeniesieniu długoterminowych praw przesyłowych zgodnie z art. 44;
- k) przepisy dotyczące gwarantowania praw przesyłowych i rekompensat zgodnie z art. 53 i 55;

▼ B

- l) ujednolicone przepisy dotyczące strategii kompensowania i finansowych zabezpieczeń FinPP typu zobowiązanie, w stosownych przypadkach.
3. Ujednolicony regulamin alokacji może również zawierać wymagania regionalne lub wymagania mające zastosowanie do określonej granicy obszaru rynkowego, dotyczące w szczególności, ale nie wyłącznie, następujących elementów:
- a) opis rodzaju długoterminowych praw przesyłowych oferowanych w odniesieniu do każdej z granic obszaru rynkowego w obrębie regionu wyznaczania zdolności przesyłowych zgodnie z art. 31;
 - b) system zapłaty za długoterminowe prawa przesyłowe stosowany w odniesieniu do każdej z granic obszaru rynkowego w obrębie regionu wyznaczania zdolności przesyłowych w ramach alokacji w przedziale czasowym dnia następnego zgodnie z art. 35;
 - c) wdrożenie alternatywnych skoordynowanych regionalnych rozwiązań rezerwowych zgodnie z art. 42;
 - d) regionalne przepisy dotyczące rekompensat, w których określono regionalne systemy gwarantowania praw przesyłowych zgodnie z art. 55.

*ROZDZIAŁ 6****Gwarantowanie alokowanych międzyobszarowych zdolności przesyłowych****Artykuł 53***Przepisy ogólne dotyczące gwarantowania**

1. Wszyscy OSP są uprawnieni do ograniczenia długoterminowych praw przesyłowych w celu zapewnienia pracy systemu w granicach bezpieczeństwa przed upływem terminu gwarantowania praw przesyłowych na rynku dnia następnego. W przypadku gdy OSP ograniczają długoterminowe prawa przesyłowe, powiadamiają oni o tym właściwe organy regulacyjne oraz publikują informację o przyczynach faktycznych wprowadzenia ograniczenia.

2. Zainteresowani OSP na granicy obszaru rynkowego, w odniesieniu do której ograniczono długoterminowe prawa przesyłowe, wypłacają posiadaczom ograniczonych długoterminowych praw przesyłowych rekompensatę w wysokości różnicy cen na rynkach.

*Artykuł 54***Określenie limitów kwoty rekompensaty**

1. Zainteresowani OSP na danej granicy obszaru rynkowego mogą zaproponować limit całkowitej kwoty rekompensaty wypłacanej wszystkim posiadaczom długoterminowych praw przesyłowych, które zostały ograniczone, w danym roku kalendarzowym lub, w przypadku połączeń międzysystemowych prądu stałego, w danym miesiącu kalendarzowym.

▼ B

2. Limit kwoty rekompensaty nie może być niższy niż łączna kwota dochodu z ograniczeń uzyskana przez danych OSP na granicy obszaru rynkowego w danym roku kalendarzowym. W przypadku połączeń międzysystemowych prądu stałego OSP mogą zaproponować limit nie niższy niż łączna kwota dochodu z ograniczeń uzyskana przez danych OSP na granicy obszaru rynkowego w danym miesiącu kalendarzowym.

3. W przypadku kilku połączeń międzysystemowych obsługiwanych przez różnych OSP na tej samej granicy obszaru rynkowego i podlegających różnym systemom regulacyjnym nadzorowanym przez organy regulacyjne całkowity dochód z ograniczeń, na podstawie którego oblicza się limit kwoty rekompensaty zgodnie z ust. 2, może zostać rozdzielony na poszczególne połączenia międzysystemowe. Takie rozdzielanie proponują zainteresowani OSP, a zatwierdzają właściwe organy regulacyjne.

*Artykuł 55***Przepisy dotyczące rekompensaty**

Jeżeli OSP proponują wprowadzenie limitu, o którym mowa w art. 54, wspólnie przedstawiają oni propozycję zestawu przepisów dotyczących rekompensaty w związku ze stosowanym limitem.

*Artykuł 56***Gwarantowanie praw przesyłowych na wypadek działania siły wyższej**

1. W przypadku wystąpienia siły wyższej OSP mogą ograniczyć długoterminowe prawa przesyłowe. Ograniczenia takie wprowadza się w sposób skoordynowany, po skontaktowaniu się ze wszystkimi OSP, których to bezpośrednio dotyczy.

2. OSP, który powołuje się na działanie siły wyższej, publikuje powiadomienie, w którym opisuje charakter tej siły wyższej i prawdopodobny okres jej oddziaływania.

3. Posiadacze długoterminowych praw przesyłowych, które zostały ograniczone z powodu działania siły wyższej, otrzymują od OSP, który powołuje się na działanie siły wyższej, rekompensatę za okres oddziaływania tej siły. W takim przypadku rekompensata jest równa kwocie zapłaconej pierwotnie za odnośne długoterminowe prawo przesyłowe w ramach procesu długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych.

4. OSP, który powołuje się na działanie siły wyższej, dokłada wszelkich starań, aby ograniczyć skutki i okres oddziaływania tej siły.

5. Jeżeli państwo członkowskie tak postanowiło, na wniosek zainteresowanego OSP krajowy organ regulacyjny dokonuje oceny, czy dane wydarzenie można uznać za działanie siły wyższej.

*ROZDZIAŁ 7***Podział dochodu z ograniczeń***Artykuł 57***Metoda podziału dochodu z ograniczeń**

1. Wszyscy OSP, terminie sześciu miesięcy od przewidzianego w art. 9 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2015/1222 zatwierdzenia metody podziału dochodu z ograniczeń, opracowują wspólnie propozycję dotyczącą metody podziału dochodu z ograniczeń uzyskanego w ramach długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych.
2. Przy opracowywaniu metody, o której mowa w ust. 1, OSP uwzględniają metodę podziału dochodu z ograniczeń opracowaną zgodnie z art. 73 rozporządzenia (UE) 2015/1222.
3. Przy opracowywaniu metody podziału dochodu z ograniczeń uzyskanego w ramach długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych należy stosować się do wymagań określonych w art. 73 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

*ROZDZIAŁ 8***Zwrot kosztów***Artykuł 58***Przepisy ogólne dotyczące zwrotu kosztów**

1. Wszystkie organy regulacyjne dokonują oceny kosztów poniesionych przez OSP w wyniku wypełniania obowiązków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.
2. Koszty uznane w wyniku tej oceny za uzasadnione, efektywne i proporcjonalne są zwracane w sposób terminowy za pośrednictwem taryf sieciowych lub innych odpowiednich mechanizmów określonych przez właściwe organy regulacyjne.
3. Na wniosek organów regulacyjnych OSP, których to dotyczy, przedstawiają w terminie trzech miesięcy od daty wniosku informacje niezbędne do ułatwienia oceny poniesionych kosztów.

*Artykuł 59***Koszty utworzenia, rozwoju i obsługi wspólnej platformy alokacji**

Wszyscy OSP wydający długoterminowe prawa przesyłowe na wspólnej platformie alokacji ponoszą wspólnie koszty związane z utworzeniem i obsługą wspólnej platformy alokacji. W terminie sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wszyscy OSP przedkładają wniosek dotyczący metody podziału tych kosztów w sposób uzasadniony, efektywny i proporcjonalny, na przykład na zasadach podobnych do tych określonych w art. 80 rozporządzenia (UE) 2015/1222.

▼B*Artykuł 60***Koszty ustanowienia i realizacji procesu skoordynowanego wyznaczania zdolności przesyłowych**

1. Każdy OSP ponosi indywidualnie koszty związane z dostarczaniem danych wejściowych na potrzeby wyznaczania zdolności przesyłowych.
2. Wszyscy OSP ponoszą wspólnie koszty związane z utworzeniem i realizacją łączenia indywidualnych modeli sieci.
3. Wszyscy OSP w każdym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych ponoszą koszty ustanowienia i działalności podmiotów odpowiedzialnych za skoordynowane wyznaczanie zdolności przesyłowych.

*Artykuł 61***Koszty zapewnienia gwarantowania i zapłaty za długoterminowe prawa przesyłowe**

1. Koszty zapewnienia gwarantowania obejmują koszty poniesione z tytułu mechanizmów rekompensat związanych z zapewnianiem gwarantowania międzyobszarowych zdolności przesyłowych, jak również koszty redysponowania, zakupów przeciwnych i niezbilansowania związane z wypłacaniem rekompensat uczestnikom rynku, a ponoszą je OSP, w zakresie możliwym zgodnie z art. 16 ust. 6 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 714/2009.
2. Przy ustalaniu lub zatwierdzaniu taryf przesyłowych bądź innego stosownego mechanizmu zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2009/72/WE, a także uwzględniając art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 714/2009, organy regulacyjne uznają wypłaty rekompensat za koszty kwalifikowalne, pod warunkiem że są one uzasadnione, efektywne i proporcjonalne.
3. W terminie sześciu miesięcy od zatwierdzenia metody podziału dochodu z ograniczeń, o której mowa w art. 57, wszyscy OSP opracowują wspólnie metodę podziału kosztów poniesionych w celu zapewnienia gwarantowania praw przesyłowych i zapłaty za długoterminowe prawa przesyłowe. Metoda ta musi być spójna z metodą podziału dochodu z ograniczeń uzyskanego w ramach długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych, o której mowa w art. 57.

TYTUŁ III

PRZEKAZYWANIE ZADAŃ I MONITOROWANIE*Artykuł 62***Przekazywanie zadań**

1. OSP może przekazać całość lub część dowolnego zadania, przydzielonego mu na podstawie niniejszego rozporządzenia, osobie trzeciej lub większej ich liczbie, w przypadku gdy taka osoba trzecia może

▼ B

wykonać stosowne zadanie przynajmniej równie skutecznie jak przekazujący OSP. Przekazujący OSP jest nadal odpowiedzialny za zapewnienie wypełnienia obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, w tym za zapewnienie dostępu do informacji niezbędnych do monitorowania prowadzonego przez organ regulacyjny.

2. Przed przekazaniem zadania osoba trzecia, której to dotyczy, musi wyraźnie wykazać przekazującemu OSP swoją zdolność do wypełnienia wszystkich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia.

3. W przypadku przekazania całości lub części dowolnego zadania określonego w niniejszym rozporządzeniu osobie trzeciej przekazujący OSP zapewnia przed przekazaniem zawarcie odpowiednich umów dotyczących zachowania poufności zgodnie z obowiązkami w zakresie zachowania poufności ciężącymi na przekazującym OSP.

*Artykuł 63***Monitorowanie**

1. ENTSO energii elektrycznej monitoruje wdrażanie długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych oraz ustanawianie wspólnej platformy alokacji zgodnie z art. 8 ust. 8 rozporządzenia (WE) nr 714/2009. Monitorowanie obejmuje w szczególności następujące kwestie:

- a) postępy i ewentualne problemy we wdrażaniu długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych, w tym zapewnienie uczestnikom rynku dostępu do długoterminowych praw przesyłowych na sprawiedliwych i przejrzystych zasadach;
- b) skuteczność metod rozdzielania długoterminowych międzyobszarowych zdolności przesyłowych zgodnie z art. 16;
- c) sprawozdanie z wyznaczania i alokacji zdolności przesyłowych zgodnie z art. 26;
- d) skuteczność dokonywania długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych oraz działania wspólnej platformy alokacji.

2. ENTSO energii elektrycznej, w terminie sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, przedstawia Agencji do zaopiniowania plan monitorowania obejmujący sprawozdania, które należy przygotować, oraz wszelkie aktualizacje zgodnie z ust. 1.

3. Agencja we współpracy z ENTSO energii elektrycznej sporządza w terminie sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wykaz istotnych informacji, które ENTSO energii elektrycznej ma przekazać Agencji zgodnie z art. 8 ust. 9 i art. 9 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 714/2009. Wykaz istotnych informacji może podlegać aktualizacji. ENTSO energii elektrycznej prowadzi kompleksowe archiwum danych w postaci cyfrowej w znormalizowanym formacie, zawierające informacje wymagane przez Agencję. Wszyscy OSP przedkładają ENTSO energii elektrycznej informacje wymagane w celu wykonywania przez nią zadań zgodnie z ust. 1 i 3.

▼B

4. Uczestnicy rynku i inne organizacje zaangażowane w długoterminową alokację zdolności przesyłowych przekazują ENTSO energii elektrycznej, na wspólny wniosek Agencji i ENTSO energii elektrycznej, informacje wymagane do celów monitorowania zgodnie z ust. 1 i 3, z wyjątkiem informacji uzyskanych już przez organy regulacyjne, Agencję lub ENTSO energii elektrycznej w ramach wykonywania przez każdy z tych podmiotów swoich zadań w zakresie monitorowania wdrożenia.

TYTUŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

*Artykuł 64***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.